

geval van dit argument af te zien. Want als U zóó aan die m.i. onderstelde „historische rechten“ zoudt willen blijven hangen, dan zouden we moeten concluderen, niet alleen (wat we al wisten), dat U gepromoveerd was aan een geïsoleerde faculteit, doch óók (wat we dan eerst thans gaan concluderen uit Uw these van „historische rechten“) dat U is gepromoveerd, in den grond der zaak, op gezag van den paus, welk gezag, geloof ik, kerkelijk is. Men leze maar eens de geschiedenis van de Universiteit van Parijs er op na. Louis Liard, L'Université de Paris (Paris 1909, onderdeel dor reeks: Les grandes Institutions de France) wijst duidelijk aan, dat er in de beginjaren van de Parijse universiteit een heftige strijd gevoerd is tusschen de universiteit en den bisschop van Parijs. Laatstgenoemde wilde óók een stem in het kapittel hebben; maar de universiteit wilde alleen met den paus te maken hebben. In een bul van 1222 proclameerde de paus toen de onafhankelijkheid der universiteit tegenover den bisschop, maar bevestigde tevens haar afhankelijkheid tegenover hemzelf. „Ainsi affranchie du Roi et de l'Évêque, ne dépendant plus guère que du Pape, la démocratie universitaire, répandue, sans places fixes, sans bâtiments spéciaux, dans la Cité et sur la Montagne Sainte-Geneviève, s'organise intérieurement et se donne peu à peu la forme sous laquelle elle vivra pendant des siècles“ (p. 9).

Ik weet, dat deze kleine herinnering veel weg heeft van een vrij onnoozel grapje. Toch waag ik ze. Want evengoed, als de latere ontwikkeling der Parijse universiteit moet worden beschouwd los van de pauselijke overheersing, zodra deze gebroken is (cessante causa cessat effectus), evenzeer moet de Parijse theologische faculteit worden losgezien van de universiteit, zodra ze daarvan losgemakkt is. Ik citeer nog eens de door U niet weerlegde opmerking van Prof. Dr S. Greijdanus, als deze schrijft („Reformatie“ 10 Mei 1935):

Wanneer Dr H. H. Kuyper betreffende het promotierecht van de Theologische Faculteit te Parijs schrijft, dat hij „aanwees, hoe ze het recht om doctorale graden te verlenen kreeg en behield, ook nadat het verband met het lichaam der Universiteit door den Staat verbroken werd“, moet dit laatste betwist worden wat het recht betreft op het standpunt van hen, die, zoals Dr H. H. Kuyper, beweren, dat eene inrichting voor hooger onderwijs alleen in verband met eene Universiteit promoveeren mag. Want als dan die band met eene Universiteit verbroken is, is dat recht vervallen. Of dat verscheuren van dien band niet door die inrichting gewenscht werd, doet hier niet ter zake. Het was dan toch de wettige overheid, die hier den band losmaakte. En cessante causa, cessat effectus. Het is onlogisch en verloochenend van eigen principe, wanneer men, meenende, dat eene Theologische Faculteit of Theologische School alleen in verband met eene Universiteit doctorale graden kan of mag verlenen, toch zulke graden verleent en aanneemt, ook wanneer dat verband met eene Universiteit losgemaakt is.

Zoals ik reeds zeide, deel ik die meening niet. Ik acht haar principieel fout. Eene inrichting voor hooger onderwijs, Faculteit, School, moet in zichzelf het recht tot verleening van doctorale graden hebben, en anders kan niets en niemand haar dat recht verlenen, ook geen verband met andere Faculteiten of Scholen.

Maar wie eenmaal deze m.i. principieel foutieve meening van het noodzakelijk verband met eene Universiteit heeft en propageert en daarmee de uitoefening van het recht tot verleening van doctorale graden door de Theologische School bestrijdt, dient consequent te zijn, en dus zulken doctoralen graad te weigeren van eene inrichting, die niet (meer) met eene Universiteit in verband staat, hoewel hij ook dien doctoralen graad op prijs zou stellen en begeeren.

Handelt hij anders, en aanvaardt hij dan toch van zulk eene inrichting den doctoralen graad, dan is dat onlogisch, en dan vervalt daarmee eigenlijk het recht van oppositie tegen de uitoefening van het recht tot verleening van doctorale graden door de Theologische School te Kampen.

Dit alles op te merken, is niet pijn doen aan U, doch het is de pijn verzachten van hen, die Uw argumenten niet kunnen plaatsen in het totaalbeeld van het publieke werk van Dr A. Kuyper en van Uzelf. Het is niet het inbrengen van een persoonlijk element in de discussie; o neen. Het is — vlak omgekeerd — het indragen van persoonlijke elementen in de discussie, als men ons verbieden wil, te vragen naar de eenheid van den publieken arbeid, ook van Uzelf.

We gaan echter verder:

Maar ge hadt meer gedaan dan die vraag mij te stellen. Nadat ge eerst hadt trachten aan te toonen, dat ik in conflict kwam met wat ik vroeger in *De Hervaut* geschreven had over het promotierecht van de faculteit te Montauban, eindigde ge uw artikel van 5 April 1935 (15e j.g. No. 27) met twee vragen te stellen, die te beantwoorden overbleven: a. hoe wordt die vrije theologische faculteit onderhouden (n.l. van Parijs). — Dit gold de vraag, of deze faculteit een kerkelijke Hoogschool was. —

b. hoe is haar confessioneel karakter, (cursief door mij K.), gezien in het licht van haar jongste geschiedenis?

Zeker, zeker, dat staat er. En — gelijk hieronder nog uit Uw woorden blijkt zal — wilt ge mij, als ik die vragen stel, ervan beschuldigen, dat ik het zoeklicht wierp op Uw inconsequentie. M.a.w. — ook Uw bovenstaande woorden wezen reeds in die richting — U meende, dat mijn bedoeling was, een stukje van Uw persoonlijk geschiedenis te beschrijven.

Maar dat is toch een vergissing. Ik wilde aantonen, dat Uw theoretische positie als praeadviseur der Synode in de zaaksgeschiedenis der Geref. Kerken (inzake promotierecht) feitelijk veranderd was; en dat men dus — met medewerking van Uzelf — zou moeten komen tot het opstaan van een andere bladzijde in de zaaksgeschiedenis der promotierechtdebatten. Dit blijkt duidelijk uit de manier, waarop ik mijn beide, door U gereleveerde vragen inleidde; ik citeer mezelf nog eens („Reformatie“ 5 April 1935):

Een andere kwestie, die ook met het oog op de hoog-noodige eemparigheid van gevoelens ons interesseert, is deze: wie verzorgen, onderhouden eigenlijk deze faculteit? Men weet, dat er onder ons zijn, die het een geweldig onderscheid achten, of een hoogeschool op de manier van de Vrije Universiteit, dan wel op die der Kamper kerkelijke hoogeschool wordt onderhouden, ook wat de benoeming der professoren betreft, etc. Het onderscheid tusschen die twee is, voor wie de dingen nader ziet, reeds nu vrij gering, en zal, hoemeer de Vrije Universiteit op den al krachtiger ingeroepen steun juist van de Gereformeerde Kerken aangewezen zal zijn, feitelijk al geringer worden. Toch zijn er verschillen. Verschillen, die

voor velen, nadat de argumenten van 1914 zichzelf verteerd hebben, toch nog na dien met kracht naar voren gebracht worden.

Welnu, twee vragen blijven te beantwoorden:

- a) hoe wordt die vrije theologische faculteit onderhouden?
b) hoe is haar confessioneel karakter, gezien in het licht van haar jongste geschiedenis?

Ieder voelt: het is mij hier er niet om te doen, Dr H. H. Kuyper iets te misgunnen, doch om de Theol. School iets te gaan gunnen. Geen persoons-, doch zaaksgeschiedenis, kerkgeschiedenis, schoolgeschiedenis.

U geeft dan van mijn opmerkingen volgend overzicht:

Een uitvoerige uiteenzetting volgde daarop om aan te toonen, dat haar karakter door den loop der geschiedenis bepaald was als niet-orthodox. En de conclusie luidde: „mij is niet duidelijk, waarom het indertijd door de Kamper professoren (behalve Prof. Riddérbos) in hun strijd voor het promotierecht geschiedt beroep op Montauban als „ongelukkig“ is aangedaan door *De Hervaut*. Haar redacteur is thans zelf gepromoveerd door een faculteit, die met die van Montauban onder zijn vormis viel; daartoe stond zij confessioneel verder van ons af dan Montauban (Montpellier)“ (Ref. 26 April 1935, 15 j.g., No. 30).

Uw bezwaar was dus tweërlei: vooreerst, dat ik dit eere-doctoraat ontving van een Faculteit, terwijl ik het recht om te doctoreren aan zulk een Faculteit ontzegd had, en ten tweede, dat ik dit doctoraat ontving van een faculteit, die niet orthodox was.

Maar, hooggeachte Prof. Kuyper, men hangt toch niet aan één zinnetje? Ik heb reeds herinnerd aan mijn vraag: hoe worden de professoren te Parijs benoemd? Hoe in Parijs, hoe in Kampen? Toen bleek ons, dat Parijs met meer dan één groote teen „in de kerkelijke klem“ (mij overigens onbekend voor professoren, die in die kerk hun Christelijke vrijheid beleven) vastzat; dat die kerkelijke invloeden a. in het kerkelijke alles-behalve homogeen, en b. in het confessionele alles-behalve garant voor wetenschappelijk werk, uit één orthodoxe helijdenis opkomende, mochten heeten. Conclusie was dus niet: met zoo'n faculteit pleegt Prof. Kuyper vrijgaten, o foei; doch ze was deze: als zoo'n hybridisch-saamgestelde en confessioneel van Montauban (door de Kamper professoren indertijd als voorbeeld aangehaald) en van ons ver afstaande faculteit promoveeren mag, en als zij kan uitmaken, langs den weg van wetenschappelijke oordeelvelling, wie de echte zonen van Calvijn zijn (daarom ging het immers, toen men in Nederland naar eerepromovendi zocht?), hoe veel te meer kan dan Kampen, niet-hybridisch samen-gesteld, en wel degelijk confessioneel-trouw, in wetenschappelijk oordeel van promotiehandelingen verder bouwen aan den draad van Calvijn?

We beluisteren weer Uzelf:

Nu hebt ge, toen Dr Kaajan er u op wees, dat deze kritiek onbillijk was, omdat ook hoogleraren van onze Theologische School eere-doctoraten of professoraten hadden aangenomen van Scholen, waaraan moderne hoogleraren verbonden waren, daarop wel geantwoord, dat de beide gevallen niet gelijk stonden, maar wanneer ge daarop volgen laat: „Er is niemand — zoover ik weet — die zijn tijd vermorst heeft met kritiek op één der vele programmpunten der Parijse herdenking, in casu: de eere-promoties. Ik ken wel iemand, die deze zaak in verband heeft gebracht met een *Hervaut*-citaat van lang vervlogen tijd over „*facultés de théologie*“. Maar ik ken niemand, die over dat ééne programmpunt der Parijse Calvijn-herdenking kritisch sprak... Er is gesproken over de Parijse herdenking als totaal: het samenvoegen van „vrijzinnig“ en „calvinist“ niet (als in Genève indertijd) voor een monument-in-steen, doch voor een (wat veel gewichtiger is) monument-woorden, — dan waart ge blijbaar vergeten, hooggeachte collega, toen ge dit 10 Mei schreeft, wat ge in uw voorafgaande artikelen betoogd en in *De Reformatie* van 26 April gerept hadt. Ge hadt wel degelijk in verband met deze eere-promoties er op gewezen en zelfs uitvoerig aangetoond, dat deze Faculteit niet orthodox was.

Neen, ik was dat volstrekt niet vergeten. Maar U hebt blijkbaar, onder het lezen van mijn opmerkingen, het verband van mijn betoog vergeten, en ook de reeds gereleveerde inleiding van mijn beide vraagpunten. Mag ik de onderstelling wagen, dat U te geredelijk hebt ondersteld, dat ik een persoon wou treffen, in casu Uzelf, terwijl, indien U begonnen waart te gelooven, dat het om zaaksgeschiedenis ging, alles in ander licht zou hebben gestaan? U sprak hierboven van een Uzelf gereikten eerekrans, waarin doornen werden gestoken. Al weer persoonsgeschiedenis dus! Maar ik schreef kerkgeschiedenis. Ik zie, hoe men nu reeds jaren aan een het Kamper promotierecht ontkent, door het schrikbeeld op te roepen van Kamper doornen, gestoken in den eerekrans der godin der wetenschap, zodra Kampen promoveert. Maar afgedacht van het feit, dat deze godin een heidensch ontwerp is, sta hier nu voor de zooveelste maal het betoog, daartegenover, dat, INDIEN Kampens promoties doornen in de kroon der wetenschap zouden steken, dit dan ook gebeurd is te Parijs, met Uw goedvinden, en onder applaus ook van velen, die ter Synode zeggen: o foei, als er een zelfstandige faculteit op eigen naam promoveert! En nu zeg ik, precies als Prof. Greijdanus (zie hierboven): natuurlijk was het geen doorn in een eerekrans, daar in Parijs. Maar we zeggen wél: houd dan op, ter Synode dat schrikbeeld op te roepen, als het om Kampen gaat.

Derhalve heb ik niet in verband met die eerepromoties (gelijk U schrijft), maar in verband met de daaruit voortvloeiende consequenties voor „*Hervaut*“ en synodedebatten, die Parijse faculteit en haar niet-orthodox zijn behandeld. U richt zich verder tot mij:

Nu hebt ge later wel betoogd, dat uw bezwaar niet was, dat door Prof. Rutgers en mij een eere-doctoraat aangenomen was van een niet-orthodoxe faculteit, — als een Mohammedaanse faculteit het deed, mocht ik het gerust aanvaarden! — maar dat we deel hadden genomen aan de Calvijn-herdenking als totaal-acte genomen, omdat we daardoor verklaard hadden, dat zij (d.w.z. de hoogleraren der bedoelde Faculteit) nu ook in 't voetspoor van Calvijn gaan. Een bewering, die ik niet begrijp en waarop ik daarom ook niet antwoorden kan. De Theologische faculteit van Parijs heeft aan deze Calvijn-herdenking alleen in zooverre deelgenomen of beter gezegd, haar belangstelling daarin getoond, door bij deze gelegenheid de bedoelde eere-doctoraten uit te reiken.

Maar dit is mij niet duidelijk. Thans verklaart U openlijk, dat de bedoelde faculteit alleen maar „haar belangstelling toonde“ in de Calvijnherdenking. Dat wil dus zeggen: feitelijk was de promotiehandeling niet een officieel programmpunt van de Calvijnherdenking; en wilt U daarmee betoogen, dat de promotiehandeling, strikt genomen, niets met de totaal-acte der herdenking te maken had. Maar dit stelt me toch wel eenigszins teleur. Hebt U niet zelf in „*Hervaut*“ no. 2980 (3 Maart 1935) „het program“ „van wat er geschieden zal“ meegedeeld? Waren „de eigenlijke feestdagen“ niet 13, 14, 15 Maart? En waren dan niet van die eigenlijke feestdagen de officiële programpunten: a. lezingen in de Theol. Faculteit; b. een zitting, gepreconiseerd door Uzelf; c. de eerepromotie; d. een receptie; e. een concert? Ik laat nu de feestelijkheden van 16 Maart maar buiten beschouwing. Waarom mag ik niet gelooven, wat U zelf schrijft? Hierboven — daarvan nog een staaltje — bleek, dat U het mij kwalijk neemt, als ik op 8 Maart 1935 schrijf, dat te Parijs voor een deel wordt voortgezet, wat te Amsterdam begonnen werd, en U noemt het verdere makend. Maar U zelf, in Uw terugblik op de Parijse herdenking als totaal-acte (met inbegrip van de zittingen in de Theol. Faculteit) schrijft op 24 Maart 1935 („*Hervaut*“ 2983): „Evenals het Calvinistencongres te Amsterdam heeft ook dit Congres onder Gods zegening goddiend om de beginselen van het Calvinisme scherper in het licht te stellen en de trouw aan deze beginselen vaster te maken“. Ik wilde, dat ik het kon gelooven; ik ontken het, op grond van de vooronderstellingen van het congres. Dit blijve echter rusten. Hoofdzak is: als ik het zeg, deugt het niet; een paar weken later echter zegt U hetzelfde.

En wanneer U dan ook vervolgt:

En het is bij niemand met gezonde zinnen opgekomen om in de aanvaarding van dit erbetoon een „verklaring“ onzerzijds te zien, dat deze Faculteit of al hare hoogleraren door ons voor „Calvinisten“ werden gehouden.

dan zeg ik heel rustig: dat is ook door niemand beweerde. U moet weer zorgvuldig citeeren, en het probleem onveranderd laten.

Ditselfde geldt ook voor wat U verder schrijft:

Het tweede punt, waarop ik in dit deel van mijn antwoord nog wilde ingaan, raakt het Calvinistencongres te Amsterdam. Ik kwam er tegen op, dat de voorstelling werd gegeven, alse de Vrije Universiteit of haar hoogleraren, die aan dat congres hadden deelgenomen, de Barthiaanse Theologie zouden hebben goedgekeurd, omdat Prof. Haitjema daarbij was meegenomen. In verband daarmee wees ik er op, dat ge in het bericht in *De Basijn* de namen dezer hoogleraren curieus hadt laten drukken en Ds Ferwerda, hoewel hij niet in die qualiteit was uitgenoodigd, hadt aangeduid als *Curator de Vrije Universiteit*. Ge hebt daarop geantwoord, dat ge in *De Basijn* eenvoudig het u toegezonden bericht van het Ned. Chr. Persbureau hadt overgenomen; dat in dit bericht bij Ds Ferwerda niet zijn qualiteit van Curator vermeld stond en dat de namen van het uitvoerend Comité allen cursief gedrukt waren. Wat ik schreef zou dus op louter fantasie berusten.

Ge hebt, gelijk mij bleek, daarin gelijk, dat dit bericht niet aldus in *De Basijn* stond en ik mij te dien opzichte dus vergist heb. Een vergissing, die echter alleen het blad raakt, niet de zaak. Want in *De Reformatie* van 13 Aug. 1934, 14e j.g. No. 48, hebt ge de namen van het uitvoerend comité opgegeven en daarop laten volgen: „Wij staan dus voor het feit, dat behalve een christelijk-gereformeerde dominee, ook vier hoogleraren en één Curator van de Vrije Universiteit (dit was Ds Ferwerda, K.) den volke komen zeggen, dat Prof. Haitjema te rekenen is tot de gereformeerden.“

Het bedroeft mij, dat Gij de schoone gelegenheid, U geboden, om een onaangenaam element uit de discussie te elimineeren, nu niet gebruikt. Uw aanklacht was: het is Prof. Schilder er speciaal om te doen, de V.U. zwart te maken. Haar met name wil hij hebben. Zelf ging U zoóver, dat U tot vergelijkingen kwam: Prof. Schilder verklaart wél de V.U., maar niet de A.-R. partij besmet. Hoewel dit alles duidelijk is weerlegd in mijn vorigen „Open Brief“, constateert U thans, dat Uw vergissing alleen het blad, niet de zaak betrof. Maar de duidelijke feiten weerspreken U. Want:

1e in „*De Reformatie*“, XIV, 48 (31, niet 13 Aug.) geef ik antwoord op een artikel van Prof. Grosheide, dat ik vooraf in zijn geheel had overgenomen. Is men hatelijk tegen de V.U., als men van stemmen uit haar kring nota neemt?

2e in dien tijd heb ik alle stemmen over dat congres doorgegeven en besproken, zoover ik mij herinner:

3e Prof. Grosheide's artikel heb ik breed beantwoord;

4e dat antwoord begon met de vermelding van het uitvoerend comité;

5e geen enkele naam is daar gecursiveerd of gespauzeerd;

6e daarna volgt deze passage:

Op dit congres heeft Prof. Grosheide reeds gezinspeeld in zijn artikel, bovenbedoeld; hij zag er een paradigma in van het bestaan van „gereformeerden in engeren en in ruimeren zin“, en ik ben dus niet eens buiten de lijn van zijn eigen betoog, als ik in rechtstreeksch verband met wat Prof. Grosheide schreef, ook over dit congres mijn meening tegenover de zijne stel.

En ik vind dat noodig. Dit congres wil opgevat worden als een congres van („VAN“) Gereformeerden. De samenvoegende dienen elkaar dus over en weer bij de natie en bij de naties, als gereformeerde aan Gereformeerde in engeren, of in ruimeren zin. En wijl een congres VAN gereformeerden slechts door een comité VAN gereformeerden (die trouwens zelf ook congressisten zijn) kan worden saamgeroepen, wordt door al deze Heeren, wederzijds, en vice versa, erkend, dat ze op een of andere wijze, d.w.z. in den engeren of den ruimeren zin, gereformeerden zijn.

Wij staan dus voor het feit, dat behalve een christelijk gereformeerde dominee, ook vier hoogleraren en één curator van de Vrije Universiteit den volke komen zeggen, dat Prof. Haitjema te rekenen is tot de gereformeerden.

7e dat het er niet om gaat, de V.U. te treffen, en haar alleen, blijkt wél zeer duidelijk uit de omstandigheid, dat ik ook op den christelijk-gereformeerde wijze, en me er ook over verwonder dat deze zoo denkt.

8e die verwondering zelve is door otelijke artikelen nader toegelicht, want de vraag is juist deze: hoe kunnen zij, die officieel tot gereformeerde voorlichtingsgroepen zijn (en zulk een gereformeerde voorlichtingsdienst onderhouden), op deze wijze diepgaande verschillen

(over heel de als schakeerl... stelden? We luisteren.

En in *De Refo*... „De groep a...“ (over z... K.).

Ja zeker, U c... dat niet gedaan... (lak daar o... ik ook nog... „ien“. Alweer... is, doch o... vaardeering v... rijkere zin... „erden“, gelij... „Gefsch... U heeft echt... 21 Sept. 1834 d... hand bedenkel... TOEVOEG... wa... aan het nog-nie... toevoegen... nadat U eerst d... gelaten, en das... U.Zoeken heb... en ander citaa

En daaraan w... (vervoer) voor... geheel (dus ook... Comité zitten, K... en m.i. funesten... van slaanden, de... elendig syncretis... (beelden van... gereformeerde zou... No. 48). De c

Ja, maar de b... (b... „b.v.“) (bi... studenten word... der gevolgen is... (zijn; maar U... looding tussch... EUN studenten

lateijkheid teg... we toch naar t... dan heb ik het... woord — heusel... hoogleraren de... groep, met na... SSR, die heel... studenten, d.w.z... en hoogere burg... (siders van late... in den waan, d... (Haitjema, geref... letterlijk niets... inderraad

Maar U stoot... bewust?!

Bewust, dus nie... (Vrije Univer... te dit wisten... (stenden door d... (de denkbeelde... (performeerde mog

Bewust; hier... (wgllet:

Men heeft be... (doornen heeft... (men is voor pul... (aangeleemd“.

En hiervan ne... (ok al vaak be... (heid heeft geha... (and c.a. ander... (van dit congres... (daarmee wa... (met behoud van... (men) de gema... (niveren. Ma... (heid geschieden... (dat de aanvaar... (dat U dan weer... (door „DEZE HO... (want“, verkregen... (van de christelij... (bij dit alles nie... (Ik volg U ver

De Popma is in... (men. „Het oord... (dialectische the... (word niet van... (Je lees dat, maar... (ik niet tegenst... (bet zoo is“ C... (het u toch zeker... (Prof. Grosheide

Laat men dez... (ants. Wat Pr... (17 Aug. 193... (had deze hooite... (de landen op v... (en wat het bin... (men ook moest... (niet tot onze G... (vamen behooer... (doordheid van... (willen, ook Ger... (Prof. Gr., „een... (ruimere z... (Prof. Gr. ook d... (Welnu, wie z... (barthianisme na... (Prof. Hepp bet... (siders gewaarsc... (p Barth? Ik n... (er overdriving

Laat men dez... (ants. Wat Pr... (17 Aug. 193... (had deze hooite... (de landen op v... (en wat het bin... (men ook moest... (niet tot onze G... (vamen behooer... (doordheid van... (willen, ook Ger... (Prof. Gr., „een... (ruimere z... (Prof. Gr. ook d... (Welnu, wie z... (barthianisme na... (Prof. Hepp bet... (siders gewaarsc... (p Barth? Ik n... (er overdriving

Laat men dez... (ants. Wat Pr... (17 Aug. 193... (had deze hooite... (de landen op v... (en wat het bin... (men ook moest... (niet tot onze G... (vamen behooer... (doordheid van... (willen, ook Ger... (Prof. Gr., „een... (ruimere z... (Prof. Gr. ook d... (Welnu, wie z... (barthianisme na... (Prof. Hepp bet... (siders gewaarsc... (p Barth? Ik n... (er overdriving

Laat men dez... (ants. Wat Pr... (17 Aug. 193... (had deze hooite... (de landen op v... (en wat het bin... (men ook moest... (niet tot onze G... (vamen behooer... (doordheid van... (willen, ook Ger... (Prof. Gr., „een... (ruimere z... (Prof. Gr. ook d... (Welnu, wie z... (barthianisme na... (Prof. Hepp bet... (siders gewaarsc... (p Barth? Ik n... (er overdriving